

BILIM AINASY

маусым - июнь 2026

БІЛІМ - КЕЛЕШЕККЕ ЖОЛ!

БІРТҰТАС ТӘРБИЕ:

АДАЛ АЗАМАТ,
КӘСІБИ МАМАН

BILIMAINASY.KZ

БІЛІМ **АЙНАСЫ**

СЕРТИФИКАТ

Рахатова Арайлым Берікқалиқызына

**Республикалық ғылыми-танымдық "БІЛІМ АЙНАСЫ"
журналында материалын жариялап іс-тәжірибесімен
бөліскені үшін берілді**

@BILIMAINASY

"Білім айнасы" редакциясының

Бас редакторы

Қ.Қатшабаев

Астана қ. 2026 жыл

Тіркелді № 32264

Рахатова Арайлым Берікқалиқызы,
Ақтөбе қаласы,
«Мир» балабақшасының
тәрбиешісі

Жасыл балабақша – таза табиғатқа бастар жарқын қадам

Бүгінгі таңда табиғатты қорғау мәселесі бүкіл адамзаттың ортақ міндетіне айналып отыр. Қоршаған ортаға жанашырлықпен қарау, табиғи ресурстарды ұқыпты пайдалану және экологиялық мәдениетті қалыптастыру жұмыстары баланың бойына ерте жастан сіңірілуі қажет. Себебі мектепке дейінгі кезең – тұлғаның дүниетанымы мен құндылықтары қалыптасатын ең маңызды шақ.

Заманауи білім беру кеңістігінде цифрлық технологиялармен қатар жасанды интеллекттің мүмкіндіктері де кеңінен қолданылуда. Бұл технологиялар тәрбиешілерге оқу-тәрбие үдерісін қызықты әрі мазмұнды ұйымдастыруға көмектеседі. Әсіресе экологиялық тәрбие беру барысында жасанды интеллект негізінде дайындалған көрнекіліктер мен танымдық материалдар балалардың қызығушылығын арттырып, табиғат туралы түсініктерін тереңдетуге мүмкіндік береді.

Біздің «МИР» балабақшасында жүзеге асырылып жатқан экологиялық бағыттағы жұмыстардың басты мақсаты – тәрбиеленушілердің табиғатқа деген сүйіспеншілігін оятып, қоршаған ортаға жауапкершілікпен қарау дағдыларын қалыптастыру.

Баланың табиғатқа деген алғашқы көзқарасы қоршаған ортамен күнделікті қарым-қатынасы арқылы қалыптасады. Сондықтан біз тәрбиеленушілерімізді табиғат құбылыстарын бақылауға, өсімдіктер мен жануарлар әлемін танып-білуге және оларға қамқорлық жасауға баулимыз.

Экологиялық тәрбиенің негізгі міндеті – табиғатты таныту ғана емес, оған жанашырлық сезімін қалыптастыру. Осы мақсатта балалармен бірге құстарға жем беру, ауладағы ағаштар мен гүлдерді күтіп-баптау, табиғатты қорғауға бағытталған түрлі іс-шаралар ұйымдастырылады.

Құстарға жем шашу кезінде балалар олардың тіршілігі туралы әңгімелер тыңдап, қамқорлық жасаудың маңызын түсінеді. Осындай қарапайым әрекеттер арқылы мейірімділік, жауапкершілік және жанашырлық қасиеттері қалыптасады.

Қазіргі қоғамда тұрмыстық қалдықтарды дұрыс басқару мәселесі ерекше өзекті. Сондықтан балаларды ерте жастан қалдықтарды сұрыптауға үйрету – экологиялық тәрбиенің маңызды бағыттарының бірі.

Балабақшада ұйымдастырылатын танымдық ойындар мен тәжірибелік жұмыстар барысында тәрбиеленушілер қағазды, пластикті және тұрмыстық қалдықтарды арнайы жәшіктерге бөліп салуды үйренеді. Ойын түрінде ұйымдастырылған мұндай жұмыстар балалардың қызығушылығын арттырып қана қоймай, қоршаған ортаны қорғауға деген жауапкершілік сезімін қалыптастырады.

Балалар қалдықтардың табиғатқа тигізетін әсері туралы түсінік алып, қайта өңдеудің маңызын ұғынады. Осы арқылы олардың экологиялық сауаттылығы мен ұқыптылық дағдылары дамиды.

Бүгінде жасанды интеллект білім беру саласында жаңа мүмкіндіктерге жол ашып отыр. Тәрбиеші ретінде мен де оның мүмкіндіктерін оқу-тәрбие жұмыстарын ұйымдастыруда тиімді пайдаланып келемін.

Жасанды интеллект көмегімен экологиялық тақырыптарға арналған көрнекі материалдар, иллюстрациялар, дидактикалық ойындар мен шығармашылық тапсырмалар әзірлеуге болады. Мұндай материалдар балалардың назарын бірден аударып, ақпаратты жеңіл қабылдауына ықпал етеді.

Сонымен қатар табиғат әлемі туралы қызықты кейіпкерлер мен танымдық сюжеттер құрастыру арқылы балалардың зерттеушілік қызығушылығын арттыруға мүмкіндік бар. Түрлі визуалды материалдар баланың қиялын дамытып, жаңа білімді тез меңгеруіне жағдай жасайды.

Алайда қандай технология қолданылса да, тәрбиенің негізгі өзегі – тәрбиешінің кәсіби шеберлігі мен баламен орнатқан жылы қарым-қатынасы болып қала береді.

Экологиялық бағыттағы жұмыстардың нәтижесінде тәрбиеленушілер табиғатты қорғаудың маңызын түсініп, күнделікті өмірде қарапайым экологиялық әдеттерді қолдана бастайды. Олар құстар мен жануарларға қамқорлық көрсетеді, қоршаған ортаның тазалығын сақтауға ұмтылады және қалдықтарды сұрыптаудың қажеттігін түсінеді.

Мұндай жұмыстар балалардың танымдық белсенділігін арттырып қана қоймай, олардың шығармашылық қабілеттерін, зерттеушілік дағдыларын және әлеуметтік жауапкершілігін дамытуға ықпал етеді.

Қорытынды

Табиғат – адамзаттың баға жетпес байлығы. Сондықтан қоршаған ортаға жанашырлықпен қарау мәдениетін бала бойына ерте жастан қалыптастыру – баршамыздың ортақ міндетіміз.

Жасанды интеллект технологияларын тиімді пайдалану экологиялық тәрбие жұмыстарын жаңа деңгейге көтеріп, балалардың қызығушылығын арттыруға мүмкіндік береді. Ал дәстүрлі педагогика мен заманауи технологиялардың үйлесімі тәрбиенің сапасын жақсартып, табиғатты сүйетін, қоршаған ортаға жауапкершілікпен қарайтын саналы ұрпақ тәрбиелеуге жол ашады.

«МИР» балабақшасында жүзеге асырылып жатқан экологиялық жобалар осы бағыттағы игі бастамалардың бірі. Болашақтың жарқын болуы бүгінгі бүлдіршіндердің табиғатқа деген көзқарасына байланысты. Сондықтан экологиялық мәдениетті қалыптастыру жолындағы әрбір қадам – келешекке салынған берік негіз.